ŐRSÉG

65. szám 2023

„Tarka virág van a réten…“

Topler János versei

ŐRSÉG - DIE WART
NR. 65

A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület tájékoztató lapja

Informationsblatt des Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereines

Minden jog fenntartva, beleértve a másolás, sokszorosítás, a mű részletekben vagy egészében való kiadásának és bármely egyéb felhasználásának jogát is. A kiadó írásbeli engedélye nélkül sem a teljes kötet, sem valamely része semmilyen adathordozón nem rögzíthető, nem tárolható, nem sokszorosítható és nem publikálható.

Alle Rechte vorbehalten, einschließlich des Rechts, das Werk ganz oder teilweise zu kopieren, zu reproduzieren, zu veröffentlichen oder anderweitig zu verwenden. Ohne schriftliche Genehmigung des Herausgebers darf weder das gesamte Werk noch Teile davon auf Datenträgern aufgenommen, gespeichert, vervielfältigt oder veröffentlicht werden.

Csillagtalan estén...

Csillagtalan estén bolyongva járkálok,
Lelkemnek megnyugvást sehol sem találok.
Távozó felhőkkel lelkem messze szállna,
Hol várná egy kislány édes mosolygása.

Messze mérföldekre, túl az óceánon
Szeretnék repülni hozzá felhőszárnyon.
Távol idegenben van az új hazája,
De hű szívem mégis közel van hozzája.

Üzenetem felhőszárnya viszi messze,
Túl az óceánon, távol idegenbe;
Felhőszárnya viszi, szellőszáj suttogja,
Virágos ablaknál fülébe zokogja.

Bár messze vagy tőlem, ezer mérföldekre,
De feledőfátyol nem borul szívemre.
Halálos ágyamon, ha szemem lezárul,
Nevedet rebegem végső imádságul!

Írta: Topler János
F.Eőr, 1946. XII. 2-án

Kedves Tagok! Tisztelt Olvasók!

Őrség folyóiratunk idei száma egyfajta folytatása az előző évinek, amiben megismerhették *Topler János*t és általa Felsőőr városának történetét. Az elveszettnek hitt fekete jegyzetfüzeteiről hosszú éveken keresztül legendák keringtek a városban, míg a könyvek végül napvilágot láttak. A jegyzetfüzetek azonban nemcsak Felsőőr városának történetét rejtették, hanem számos verset is, amelyek a lokálpatrióta saját tollából származnak.

Az előző évi kiadványunkban csak azokat a verseket tettük közzé, amelyek szorosan kapcsolódtak a magyar népcsoport ünnepeihez. Több olyan is volt közöttük, amelyek lakodalmakra, emlékkönyvekbe íródtak és olyanok is, amelyek a református egyház ünnepeit gazdagították. A jegyzetek azonban ennél sokkal több verset tartogattak az utókornak, amit szeretnénk az *Őrség* folyóiratunk idei számában olvasóink elé tárni.

Topler János Csillagtalan estén... című versét 1968-ban az *Őrség* 1. számában olvashatta először a közönség. Ötvenöt évvel később egy teljes verseskötetet vehetnek kezükbe a *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület* tagjai, *Topler János* közel nyolcvan versével. A verseket a szerző saját maga válogatta külön: *Szerelmi dalok* és *Verses költemények* címen. Ezen szerkesztőségünk sem változtatott. Ugyanúgy követtük a betűrendes útmutatót is, ahogy azt *Topler János* erdetileg leírta. A versek többsége a II. világháború előtt és után született, általuk könnyen "visszarepülhetünk" egy régen letűnt világba, amikor a közös nóta, muzsikaszó hangja áradt a csárdákból és a vendéglátóhelyekről. A költő – ahogy ez már *Felsőeőr leírása* című művéből is kiderült – jól ismerte a települést körülvevő erdőket, mezőket, réteket, a dűlőket. Természet iránti szeretete verseiben is megmutatkozik. A Pinka, az évszakok váltakozása ugyanúgy témája a műveknek, mint a történelem iránti érdeklődése.

Topler János kiemelkedő alakja volt a burgenlandi magyarságnak. Termékeny szerzőként értékes lenyomatokat hagyott hátra egy olyan korból, amelyre ma már egyre kevesebben emlékeznek. A *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület Topler János* életének utolsó, nehézségekkel teli éveiben alakult meg, ezért már nem tudott részt venni az egyesület életében. Felsőőr iránti érdeklődésével, a közösség szervezésével sokat tett a helyi magyarságért. Ma azzal viszonozhatjuk erőfeszítéseit, hogy mindenki számára elérhetővé tesszük gondolatait. Kedves Tagok! Tisztelt Olvasók! A versek által merüljenek el újra *Topler János* világában.

A szerkesztőség

Geschätzte Mitglieder! Werte Leser!

Die diesjährige Ausgabe unseres Magazins *Őrség* schließt thematisch an jene des Vorjahres an, in welcher Sie *János Topler* kennengelernt haben und durch ihn auch die Geschichte der Stadt Oberwart. Über seine verschollen geglaubten schwarzen Notizbücher kursierten viele Jahre Legenden, bis sie schließlich wieder zum Vorschein kamen. Die Bücher beinhalteten jedoch nicht nur die Vergangenheit seiner Heimatstadt, sondern auch viele Verse aus der Feder des Lokalpatrioten.

In unserem Vorjahresmagazin erschienen jene Gedichte, die einen engen Bezug zu den Feiertagen der ungarischen Volksgruppe aufweisen. Darunter waren mehrere, die für Hochzeiten und Stammbücher verfasst wurden, aber auch solche, die die Feiertage der reformierten Kirche zum Anlass hatten. Die Aufzeichnungen bewahrten darüber hinaus noch viele weitere Gedichte für die Nachwelt, die wir unseren LeserInnen in der diesjährigen Ausgabe unseres Jahresmagazins vorstellen möchten.

Das Lied „An einem sternenlosen Abend..." von *János Topler* wurde 1968 in der Erstausgabe des Magazin *Őrség* zum erstmals publiziert. 55 Jahre später präsentieren wir den Mitgliedern des *Burgenländisch-Ungarischen Kulturverein*s einen vollständigen Gedichtband mit knapp achtzig Versen von *János Topler*. Die Unterteilung der Werke in Liebesgedichte und Poesie stammt vom Autor selbst und wurden unverändert beibehalten, ebenso wie der alphabetische Index am Ende der Ausgabe. Die meisten Gedichte schrieb er in der Zeit um den Zweiten Weltkrieg nieder. Diese führen uns in eine längst vergangene Welt zurück, als aus den Gasthäusern noch Musik und Gesang erklang. Wie im Vorjahresmagazin beschrieben, kannte der Verfasser die Wälder, Felder, Wiesen und Riede rund um Oberwart wie seine Westentasche. Seine Liebe zur Natur spiegelt sich auch in seinen Gedichten wider. Die Pinka, der Wechsel der Jahreszeiten sind ebenso Gegenstand seiner Werke wie sein Interesse an der Geschichte.

János Topler war eine herausragende Persönlichkeit der Burgenlandungarn. Als schöpferischer Poet hinterließ er ein wertvolles Vermächtnis aus einer Zeit, an die sich heute immer weniger Menschen erinnern. Die Gründung des *Burgenländisch-Ungarischen Kulturverein*s erfolgte in den letzten, schwierigen Lebensjahren von *János Topler*, so dass er nicht mehr aktiv am Vereinsleben teilnehmen konnte. Mit seinem Interesse an Oberwart und den von ihm organisierten Busausflügen hat er viel für die hiesige ungarische Gemeinschaft getan. Heute können wir seinen Einsatz honorieren, indem wir sein Vermächtnis allen zugänglich machen. Liebe Mitglieder! Liebe Leser! Lassen Sie sich durch diese Gedichte noch einmal in die Welt des *János Topler* entführen.

Die Redaktion

Topler János "Fokos", a lokálpatrióta író-költő

Topler János 1902. június 7-én született Felsőőrött. Édesapja Topler János, édesanyja Khloyber Anna volt. Tanulmányait a Felsőlövői Gimnáziumban végezte. Szülői háza még ma is áll, jelenleg ír kocsma működik a falai között.

Topler János fiatalkori portréja

Feleségével, Pall Karolinával közösen vezették a családi gazdaságot, emellett tisztviselőként dolgozott Felsőőr városi tanácsában földmérőként. Úgy ismerte a város rétjeit, dűlőit, dombjait, mint a tenyerét.

Rendszeresen szervezett csoportos kirándulásokat a környéken, Ausztriában, Olaszországba és Magyarországra is. Elkötelezett lokálpatrióta volt, akit érdekelt a történelem. Felkutatta családfáját, amit ma is őriznek rokonságában.

A burgenlandi magyarság közül a legtöbben csak "Fokos" becenéven emlegetik és emlékeznek rá a mai napig. Ennek a ragadványnévnek nagyon egyszerű oka van: fokost használt sétabot helyett a mindennapokban. Legnagyobb szenvedélye az írás mellett a magyar nóta volt. A versek mellett dalokat is szerzett vagy már meglévő dallamokhoz írt szövegeket.

Hatvanhét éves korában hunyt el 1969. február 17-én, a felsőőri református temetőben helyezték örök nyugalomra.

János "Fokos" Topler: Lokalpatriot, Schriftsteller, Dichter

János Topler wurde am 7. Juni 1902 in Oberwart geboren. Seine Eltern waren *János Topler* und *Anna Khloyber*. Er absolvierte das *Gymnasium in Oberschützen*. Sein Elternhaus beherbergt aktuell ein Irish Pub.

Zusammen mit seiner Frau *Karoline Pall* bewirtschaftete er den Familienbetrieb und arbeitete auch als Landvermesser im Dienst der Stadt Oberwart. Er kannte die Wiesen, Riede und Hügel seines Heimatortes wie seine Westentasche.

Regelmäßig organisierte er Gruppenreisen in die nähere Umgebung, innerhalb Österreichs und nach Italien oder Ungarn. Als engagierter Lokalpatriot interessierte er sich für Geschichte. Er beschäftigte sich mit Stammbaumforschung, die Ahnentafel ist noch heute in der Familie erhalten.

Unter den Burgenlandungarn erinnert man sich bis heute gern an ihn unter seinem Spitznamen "Fokos", da er sich der Herkunft der Burgenlandungarn bewusst eines solchen Standeszeichens der Grenzwächter im Alltag als Spazierstock bediente. Neben dem Schreiben galt seine größte Leidenschaft den ungarischen Liedern. Er komponierte Gedichte und Lieder oder schrieb Texte zu bestehenden Melodien.

Er starb Im Alter von 67 Jahren am 17. Februar 1969 nach langer Krankheit. Seine letzte Ruhe fand er im reformierten Friedhof von Oberwart.

Pall Karolina és Topler János esküvői fotója

SZERELMI DALOK

A tónak vadregényes szép tája...

A tónak vadregényes szép tája,
Fenyvesek és akácok hazája,
Szomorúfűz hajolva partjára,
A tó partján szép szőke leányka.

Légy enyém, gyönyörű szép kedvesem,
Mert nélküled oly árva életem.
Látom víg minden, már csak magam nem,
Hogy is lenne, ha nem bírlak szívem.

De ha megszánnád árva életem,
Árvaság nem borítaná bús szívem,
Légy enyém! Nem is hagy el reményem.
Vigadnék! Boldog lennék, kedvesem!

F.Eőr, 1940. június 5-én

Beállok már katonának...

Beállok már katonának,
Vagy huszárnak, vagy bakának.
Búcsút veszek tőled, rózsám,
Úgy fáj szívem érted, kislány.

Bár hűtlen vagy mást kerestél,
Nem oly igazán szerettél,
Miként adtad az álszentet,
Nékem szereztél keresztet.

Hűtlenséged nem felejtem,
Bárha hull is fájó könnyem;
Tudom visszatérnél egykor,
De nem kellesz többé akkor.

Tudom akkor fáj a szíved,
S a régiért ég a lelked;
De már akkor minden késő...
Nem jössz vissza, boldog idő....

Mert mi elmúlt, nem jön vissza,
Az idő magával hozza;
Boldog életet és szerelmet,
Tiszta lelket és hű szívet.

Visszajövök én is egykor,
Hozzám jönnél, tudom akkor;
De akkoron nem ismerlek,
Sok időn át elfeledlek!

F.Eőr, 1933. március 20-án

Beteg vagyok, fáj a szívem...

Beteg vagyok, fáj a szívem
Teutánad, ki hűtelen;
De nevedet nem felejtem,
Csak éretted gerjedezem.

Óh, szép idő hová lettél?
Szeretném, ha visszajönnél!
Amikor még együtt voltunk
A forró csókról ábrándoztunk...

Gyere vissza, régi idő,
Galambszárnyán búfelejtő!
Óh, add vissza boldogságom,
Drága lelkem, gyöngyvirágom.

Olyan nagyon boldog volnék,
Hogyha nálad ott lehetnék,
Drága szívem - közeledben,
És ha élnék emlékedben.

Azért kérlek, meg ne vessél,
Szívemben ne kételkedjél;
Mert csak érted dobog szívem,
És sóhajt árva lelkem.

Képed sohasem felejtem...
Régi idő van eszemben;
Gyere vissza, régi idő...
Galambszárnyán búfelejtő!

F.Eőr, 1934. február 2-án

De gyönyörű a Balaton vidéke...

De gyönyörű a Balaton vidéke,
Vadregényes nagy Bakonynak hegysége.
Tapolczai s badacsonyi szőlőkben
Jó bor terem s mérik aranyitcében.

Halász legény kiveti a hálóját,
Balatonban fogja a sok halacskát.
Száz vitorlás és gőzhajók serege
Jár most rajta: "Magyar Tenger" a neve.

Arany fürtös szőlő a szép hegyeken,
Árvalányhaj szerteszét a réteken.
Vigadj, magyar! Szól a nóta serényen;
Nincsen párja e vidéknek seholsem!

F.Eőr, 1937. október 1-jén

Esik a hó, fúj a szél...

Esik a hó, fúj a szél,
Ujra eljött a zord tél.
Befagyott a kis patak,
Szőke kislány hallgatag.

Min' töröd az eszedet,
Elhagyott tán kedvesed?
Ne búsúlj azért rózsám,
Táncoljunk farsang napján.

Mire eljön kikelet,
S elvonúl a fergeteg;
Enyém leszel, kis rózsám,
Piros pünkösd hajnalán!

F.Eőr, 1933. február 2-án

Édes szava elcsábított...

Édes szava elcsábított,
Kedvessége megkábított.
Szeme fénye, szemem fénye,
Árva szívem büszkesége.

Bárha a sors mást rendelne,
Hű a szívem, nem feledne...
Mindörökre él emléke,
Szombat esti csevegése.

Azért kérem a Teremtőt,
Küldjön nékem Gondviselőt...
Nem várok mást, mint hű szívet,
Egyben nemes – tiszta lelket.

Mert még eddig árva vagyok,
Szívfájdalmim igen nagyok;
Azért az a szombat este
Árva életemnek gyöngye!

Azért nem bírom feledni,
Szívemből kirekeszteni;
De ha másé lenne is még
Boldogsággal áldjon az ég!

F.Eőr, 1934. március 25-én, Szabar

Fáj a szívem, beteg vagyok...

Fáj a szívem, beteg vagyok, nincsen senkim sem nékem.
Nincs pártfogóm, árva vagyok, elhagyott a reményem.
Barna kislány, légy pártfogóm, hadd legyen már jobb kedvem,
Legyek végre én is boldog, meggyógyúl úgy bús szívem.

Gyere vissza, boldog idő, s legyen újra víg éltem,
Barna kislány légy az enyém, légy egyetlen örömem.
Csak felőled álmodozom, óh, kedves egyetlenem!
Édes rózsám, barna kislány, te vagy minden reményem.

F.Eőr, 1939. július 8-án

Fáj a szívem, jaj, de fáj...

Fáj a szívem, jaj, de fáj, gyere cigány, muzsikálj fülembe!
Szívfájdalmam majd megáll, meggyógyítja ezen táj csengése.
Szép csárdásné, gyönyörű lelkem – szívfájdalmim sírba temetem.
A javából bort ide, gyere rózsám, izibe keblemre.

F.Eőr, 1933. március 2.

Hová, hová szívem, lelkem?

Hová, hová szívem, lelkem?
Csak utánad, hű szerelmem.
Drága Violám!
A szerelem rabja vagyok,
Éjjel-nappal rád gondolok.

Beléd vetem reménységem,
Egyedüli büszkeségem
Egyetlen arám!
Hű szívemből azt kívánom;
Rád szerencse bőven szálljon!

Veled érzem – veled vagyok,
Mindig rólad álmodozom.
Édes kis rózsám!
Nélküled mit ér az élet?
Szeretlek örökre Téged!

Pinkafőn, 1944. április 24-én

Jaj, de szépen harangoznak a toronyban...

Jaj, de szépen harangoznak a toronyban...
Meghalt drága jó kedvesem hajnaltájban.
Fekete gyász borult az én bús szívemre
Kicsordúlt a könnyem a te sírhelyedre.

Fekete gyászban jár szívem édes rózsám,
Hogyha lelked felmén mennybe, gondolj reám!
Gondolj vissza az egykori szép időkre
Mikor megnyílt árva szívünk szerelemre!

F.Eőr, 1938. augusztus 15-én

Jázmin illatos május estelen...

Jázmin illatos május estelen
Csalogány dalol lágyan, kedvesen,
Én is úgy zengék hozzád, angyalom,
De büszke szíved hozzám nem hajol.

Nem is érdemled a könnyet tőlem,
Bár szívemen volt a szíved régen
Mégis oly hűtlen lettél, angyalom,
Pedig te voltál a boldogságom.

Eljön büszke lány egykor az óra,
Hogy szívesen lépnél hajlékomba,
De akkor nem zeng már a csalogány...
Én sem tehozzád, miként hajdanán!

F.Eőr, 1936. május 29.

Jegenyefán fülemile...

Jegenyefán fülemile;
Jaj, de búsan szól éneke.
Nékem is oly bús életem,
Hűtlen lettél szép kedvesem.

Fülemile bús zengése,
Árva szívem ketyegése.
Hűtlenséged nem felejtem
Bár érted húll fájó könnyem.

Pedig nagyon szerettelek,
Soha nem is feledhetlek.
Árvaságba száll a szívem
Te utánad, ki hűtelen.

Bárha nem érdemled tőlem,
Mégis érted hull a könnyem;
Meghasad oly árva szívem...
Boldogságom eltemetem.

Jegenyefa tetejébe'
Azt zengi a fülemile:
„Csalfa lettél szép kedvesem,
Azért borús az életem.”

F.Eőr, 1937. június 2.

Jegenye tetejében...

Jegenye tetejében sárgarigó énekel – énekel,
Azt énekli a rigó, vörösnyakú a zsidó – a zsidó,
Ne higyj, rózsám, a rigónak, nincs úgy szegény zsidónak.
Hamis maga a rigó, nem az a szegény zsidó – a zsidó.

Sárgán virágzik a tök, ötödik nap csütörtök – csütörtök,
Csütörtökön estére, várhatsz babám kedvedre – kedvedre,
Várjál rózsám, várj csak babám, elvárhatsz biz' engemet.
Eljövök majd tehozzád, eldalolom szép nótád – a nótád!

F.Eőr, 1935. június 8.

Kikeletkor, ha megjön a gólya...

Kikeletkor, ha megjön a gólya,
Legelőször reászáll a tóra;
Szép vagy babám, mint a piros rózsa,
Várj meg kérlek legalább egy szóra.

Édes rózsám, gyönyörű szép kislány,
Változtass már szívem árvaságán;
Ne vess ki már a szívedből, rózsám,
S boldog leszek, míg élek e tanyán.

Azt az időt oly nehezen várom,
Hogy karjaim ölelőre tárom...
Úgy szeretlek, légy gondozó párom,
Boldogságom veled feltalálom!

F.Eőr, 1946. április 12-én

Hej, Juliskám!

Hej, Juliskám!
Drága kis rózsám!
Hová akarsz menni, kérlek
Mondd meg nékem?
Gyere vissza, megkérlek,
Szeretlek én tégedet...
Ne menj el!
Gyere vissza Juliskám!
Megcsókollak szaporán,
Szeretlek is igazán!

Hej, kis Csibém!
Drága szivecském!
El ne menj, te édes, kérlek,
Ne hagyj engem.
Maradj itthon megkérlek,
Szeress hűen engemet
Ne hagyj el!
Gyere vissza kis Csibém
Megölellek téged én,
Szeretlek is örökre!

Refrain:

Hej, Juliskám!
Édes angyalkám!
Szeretsz-e te már
Drága Violám?
Csak szeress hőn
Szép szőke lány
Úgy nyíl szívemben
Virány.

Hej, kis Csibém!
Drága szivecském!
Szeretsz-e te még,
Drága kicsikém?
Csak szeressél,
Szép Csibikém,
Drága szíved az
Enyém.

F.Eőr, 1936. augusztus 18-án

Kis pacsirta a magasság madara...

Kis pacsirta a magasság madara,
Betyár gyerek, hol jártál az éjszaka?
Mulattam a csingi-lingi – felsőőri csárdába',
Ott vigad a betyár gyerek bújába.

Kis pacsirta, dalold el a rózsámnak,
Ne keressen a csárdában vasárnap;
Őrmester úr s a zsandárok seregestől ott járnak,
Körül fogják a kocsmát és elfognak!

F.Eőr, 1936. június 7-én

Menj templomba, édes rózsám...

Menj templomba, édes rózsám, pünkösdkor,
Kérd az Istent legyen gondja mindenkor
A szívedre, a lelkedre, angyalom,
Hogy hűséged mintaképül szolgáljon.

Tudod, rózsám, hogy szeretlek tégedet...
Azért kérlek, szeress te is engemet.
De ha mégis megcsalnád a lelkemet,
Gyászba hoznád szegény árva szívemet!

F.Eőr, 1938. május 28-án

Muzsikálnak szombat este óta...

Muzsikálnak szombat este óta,
A csárdában, vígan szól a nóta,
Nékem is oly mulatnékom volna,
De nem lehet, mert üres a buksza.

Szegény vagyok, nem szerethetsz, rózsám,
Barna kislány, nem illesz így hozzám,
De jöhet még olyan boldog órám,
Hogy lesed még nádfedeles tanyám!

De már akkor minden késő, rózsám,
Barna kislány, már nem jöhetsz hozzám;
A csárdában sem hallod bús nótám.
Nem is leled nádfedeles tanyám!

F.Eőr, 1935. augusztus 20-án

Nádfedeles Pinkamenti rozzant csárda...

Nádfedeles Pinkamenti rozzant csárda,
De szépen szól bent a cigány muzsikája.
A legények jókedvűek e házban,
Dalolgatnak, kurjongatnak javában!

Hozzál, csaplár, tíz lityit,
Hadd mulassunk reggelig,
Meggyógyul a beteg is e nótára!
Addig már el nem megyünk,
Míg nem szédül a fejünk,
Vörösbortól pezseg a vérünk.

A kis Pinkánál,
Rozzant csárda áll,
Benéz ablakán
Egy barna kislány,
Keresi babáját,
Húzzák a nótáját,
Így mulat a betyár
Pinka partján!

Barna lánynak kacsintó szeme
Olyan, mint a korom fekete,
Belenézünk, örülünk,
Szerelemtől szédülünk;
Mint rózsa virulunk
És vígan mulatunk
Borba temessük el a bajunk!

F.Eőr, 1935. május 27.

Nincsen nékem édesanyám...

Nincsen nékem édesanyám,
Légy pártfogóm angyalom,
Mert magamra vagyok hagyon,
Nincsen, aki sajnáljon.
Azért kérlek, ne hagyj el,
Légy pártfogóm szíveddel,
Hogy ne legyek olyan árva,
Gondolj reám, galambom!

Viseld gondom és ne hagyj el,
Szeress engem angyalom,
Szegény szívem olyan árva,
Nincs éjjelem – nappalom,
Mikor rád ne gondolnék,
Bárcsak eszedbe jutnék,
Midőn rólad gondolkozom
Kökényszemű kislányom!

F.Eőr, 1938. március 28.

Olyan nagyon boldog voltam...

Olyan nagyon boldog voltam,
Mikor újra megláthattam,
Az én kedves galambomat,
Drága gyöngyöm virágomat.

Tűzről pattant szép galambom!
Lennél-e a boldog párom?
Nem titkolom, hogy szeretlek,
Szüret után el is veszlek.

Akkor leszünk csak boldogok,
Örömmámortól ittasak;
Azért, rózsám, tarts ki velem,
Tedd boldoggá árva szívem.

Jobb karomat nyújtom néked,
Hűn szeretlek mindig téged.
Lángoljon fel a szerelmünk,
Úgy boldog lesz szívünk!

F.Eőr, 1940. szeptember 15-én

Pázsit szélen ciklámennek virága...

Pázsit szélen ciklámennek virága,
Oda jár a falu legszebb leánya,
Szerelmesen tekintget a virágra,
A legények bomlanak is utána.

Úgy vágyódom, édes lányom, utánad,
Csak az a baj, hogy a szíved nem fogad.
Kitagadsz már a szívedből egészen,
Pedig rólad ábrándozik a lelkem.

Árva lettem, mint a fűszál a réten,
Melyet elhágy kaszavágás a szélen.
Kisangyalom, nem hallod már dalomat,
Temetőben keresd fel a síromat.

F.Eőr, 1938. március 25-én

Pinka partján gyalogút van hosszában...

Pinka partján gyalogút van hosszában,
Ott andalog egy kisleány bújában,
Hűtlen lett a szeretője, elhagyta,
Nincsen orvos ki fájdalmát gyógyítsa.

Büntesd Isten a hűtlen szeretőt,
Nem érdemel mást, mint csak a temetőt.
Ne is érjen soha egy jobb jövendőt,
Nékem pedig küldj egy kis búfelejtőt!

F.Eőr, 1937. június 12-én

Pirosítja már a hajnal az eget...

Pirosítja már a hajnal az eget,
Hajnal tájban, ha rózsámtól elmegyek;
Búcsúzáskor csókot hintek ajkára,
Nefelejcset tűzök szőke hajába.

Elmegyek a felsőőri vásárba,
Veszek néki piros csizmát árába;
Hazaviszem s elteszem a ládába,
Ajándékul szánom nevenapjára.

Ha majd aztán eljön az a boldog nap,
El is megyek a rózsámhoz hajnalba;
Felhúzom az ici-pici lábára,
Ne szoruljon soha a más fiára!

F.Eőr, 1936. augusztus 20-án

Remek holdvilágos estén...

Remek holdvilágos estén ezer csillag fénylik,
Zöld Hargita bérces orma a hótól csillámlik;
A gyimesi vadvirágok ezere fehérlik
Felcsendül a székelynóta – elhallatszik Pestig!

Ha még egyszer Marosszékben zeng a székelynóta,
Kizöldül az erdő, mező, szép tavaszra várva,
Vígan dalol a magasban kispacsirta párja,
Székely legény, székely leány jókedvében járja!

F.Eőr, 1947. március 5-én

Rezgőnyárfa tetejében...

Rezgőnyárfa tetejében, magasan,
Sárgarigó dalolgatja nagy búsan:
„Árva vagyok, nincsen senkim e világon!...”
Édes rózsám hűtlen voltál,
Pedig egykor csalogattál,
Hitegettél galambom!

Amióta hűtlen lettél, virágom,
Nem zöldel a rezgőnyárfa a nyáron.
Sárgarigó sem hallatja bús dalát,
Hulló könnye két szememnek
Gyászolja a bús szívemnek
és lelkemnek fájdalmát!

Emlékszel-e, hűtlen rózsám, mit mondtál?
Mikor engem hűségeddel bíztattál?
Mégis, mégis hűtlen lettél, angyalom;
De szívemből én kizárni,
Halálomig elfeledni
Soh’sem tudlak galambom!

F.Eőr, 1936. május 19-én

Sötét felhő borítja a tájat...

Sötét felhő borítja a tájat,
Még sötétebb a kedves rózsámat,
Nem találom, elrabolták tőlem,
Elhervadok, fáj a szívem érted.

Megöl engem e cudar szerelem,
Ha nem látom többé szép kedvesem;
Bú emészti oly árva szívemet,
Sajnálom a régi szeretőmet.

Elvitték a szegényt katonának,
Messze földre, géppuskás bakának;
Elvitték, mert háborúra virradt,
Az ellenség szép hazánkra támadt.

Ha majd egykor visszajön a rózsám,
Sötét felhő sem borítja hazám
Elmúlik majd szívem hervadása
És feltámad lelkem boldogsága!

F.Eőr, 1936. december 1.

Tarka virág van a réten...

Tarka virág van a réten
Három szeretőm van nékem;
Az egyik barna,
A másik szép szőke,
Harmadik lesz feleségem,
Elveszem a jövő héten!

Lekaszálom a virágom,
Szőkét, barnát nem sajnálom;
Mert a barna hamis,
A szőke nagyzol is;
Harmadik lesz feleségem,
Szorgalmasan gyűjt a réten!

F.Eőr, 1937. június 10-én

Úgy vágyódom, édes lányom, utánad...

Úgy vágyódom, édes lányom, utánad,
Csak az a baj, hogy a szíved nem fogad.
Kitagadsz már a szívedből egészen,
Pedig rólad ábrándozom, kedvesem.

Szeress engem, édes rózsám, úgy kérlek,
Mert nem tudom elfeledni képedet;
Nálad nélkül nem ér semmit életem,
Érted élek, érted halok, kedvesem!

F.Eőr, 1936. április 25-én

Úgy várom a boldog órát...

Úgy várom a boldog órát, amikor szíved bírhatnám,
Látom aranyos kisorcád, úgy várlak, édes angyalkám.
De jajj, oly nehezen virrad már,
Boldogtalan szívem, oly nagy kár,
Telve-múlva napom, órám – elhervadok, édes rózsám!

Múlnak a fiatalidők, nincs sehol senki pártfogóm,
Ellenségim férfiak, nők, éltem maradand szomorgón;
Pedig nem is vétve semminek,
Láb alá sem téve senkinek,
De mert igazságot szólva – ellenségem úr és szolga!

De mit sem törődve ezzel, kivetem mindezt fejemből,
Leszámolva az Istennel, kizárom a bűnt szívemből.
Jön még tavasz a zord tél után,
Ragyog még nap éltem fonalán,
Nem hágy Isten ilyen árván – enyém leszel, édes rózsám!

F.Eőr, 1935. december 28.

Virágzik a tulipán...

Virágzik a tulipán,
Barna kislány a rózsám.
Szeress engem, Violám!
Megcsókollak szaporán,
Szeretlek is igazán!

Gyere hozzám, kisrózsám,
Gyönyörű szép barna lány,
Gyere hozzám, Violám!
Megérdemlem én is tán?
Rózsáshajnal virrad rám.

Pinka folyónknak partján
Zsuppfedelű a tanyám.
Vár kis fészkünk egy napján,
Szép májusnak tavaszán,
Boldog leszek igazán!

F.Eőr, 1936. május 17-én

Zord tél után kikelet jön, galambom...

Zord tél után kikelet jön, galambom,
Rózsa nyílik, derül az ég tavaszkor;
Minden vidúl kispacsirta dalára,
Bús szívem is felocsúdik szavára!

Édes rózsám, el ne felejts engemet,
Ne hagyd árván oly szerelmes szívemet
Szeress engem, legyél végre hű párom,
Boldog leszek, míg élek e világon!

F.Eőr, 1946. február 16-án

Zúg az erdő, mozog a fák teteje...

Zúg az erdő, mozog a fák teteje,
Árva szívem nagy bánattal van tele;
Balsors üldöz, bújdosom az erdőbe,
A fájdalom úgy nyilallik szívembe.

Édesanyám elbújdosott jófiad,
Én Istenem mutassad meg az utat;
Amely kitér az örvényből jót mutat,
Árva szívem, hogy ne nyomja a bánat!

F.Eőr, 1944. december 20-án

Egy akadály összetörve...

Egy akadály összetörve, lábaimnál hever,
Pedig egykor azt gondoltam, valósággal lever;
Mert biz nehéz elfeledni egy szerelmes szívet,
Nem is lehet azt elhagyni, kit az ember szeret.

Elgondolva a múltakat – igaz sem volt talán?
Ámde mégis jó az Isten, nem csíp meg a csalán;
Mert bár rég volt azon idő, harminckettő nyarán,
Hogy mért váltunk el egymástól? Előttünk nem talány.

Nehéz vala a megválás, de boldog a jelen,
Mert a lelkem azt sugallja, nyújtsam a jobbkezem.
Hiszen nem vétettél soha s én sem neked szívem;
Azért olyan boldog mostan eddig beteg lelkem!

F.Eőr, 1934. december 15-én

Vallomás

Az élet göröngyös útján járva,
Nehéz a sorsom e földön;
Épp azért boldogabb jövőt várva,
De nem látok át a ködön.
Szerelmes szívem lelkembe zárva,
Nem nyugszik e hosszú böjtön,
Míg majd Istenünk feltárja
A boldogságot e földön.

Hozzád szólok most, drága angyalom,
Ne hallgass a rossz nyelvekre!
Azt hiszem, tudod még fogadásom,
Mit rég kötöttem lelkedre?!
Eddigi hosszú hallgatagságom,
Kérlek, ne hányd a szememre;
Mert nem változott meg óhajtásom:
Szívemet tenni szívedre!

Fehér szegfű örökös jelvényem
Az irányodba, édesem.
Az igazság napja közelgőben,
Szép zöld reménnyel kedvesen!
Vagy, ha régi tervünk veszendőben?
Úgy lesz e vers, mint emlékem!
De nem hiszem, hogy igaz szívedben
Ily ábránd kelne merően?!

Nem is vádolom soha lelkedet
Hűtlenséggel, szép angyalom;
Sőt ellenkezőleg, hű szívedet
Tártkarokkal oly rég várom!
Add vissza tehát tekintélyemet
És legyél végre hű párom!
Virágozd fel borús életünket
S boldog lesz, mint tündérálom!

F.Eőr, 1933. szeptember 30.

Amióta gyászban járok, angyalom...

Amióta gyászban járok, angyalom,
Nincsen nyugtom, sem éjjelem — sem nappalom.
Követlek, mert nem érdemes élni már e világon,
Édes rózsám, veled szállt boldogságom!

Sötét sírban lesz majd nékem is helyem,
Ott majd egykor találkozunk mi ketten;
Mennyországban, jobb világban szép tündér társaságban
Hol élünk majd végtelen boldogságban!

F.Eőr, 1947. március 1-jén

Barna legény, mit csinálsz?...

Barna legény, mit csinálsz?
Úgy látom, hogy szundikálsz!
Ne aludjál, galambom,
Barna legény,
Gyere velem, ha mondom!

Hogyha eljössz énhozzám,
Megölellek kisrózsám,
Ha nem szeretsz, elmehetsz,
Jó mákvirág,
Legjobb lesz, ha elfeledsz!

F.Eőr, 1947. február 20-án

Csurgóskútnál három forrás csörgedez...

Csurgóskútnál három forrás csörgedez,
A magasban kispacsirta zengedez.
Úgy szeretlek, nem feledlek sohasem,
Gyere hozzám, víg lesz akkor életem.

Légy szorgalmas, édes rózsám, takaros,
Nem lesz akkor boldogságod hiányos.
Nékem is lesz majd nappalom világos,
Az éjszakám pedig ezer csillagos!

F.Eőr, 1947. március 25-én

Szomorúan szól a harang...

Szomorúan szól a harang, keservesen hivogat,
Siratja a vesztett párját, de búskomor hangot ad.
Elvitték az olvasztóba, hol készítik ágyúnak,
Templom helyett a harctéren fülrepesztőt szólanak.

Avatatlan pogány népek elvitték nagyharangunk,
Miért is most istenfélő hívek fájón borongunk;
Azért tehát legyünk rajta, hogy legyen új harangunk,
Emelt fővel, büszkeséggel, bőkezűen áldozzunk!

Nem lehet, hogy párja nélkül szóljon a kis harangunk,
Áldozaton készen állva, ne tekintsük más gondunk!
Jó az Isten, letekint reánk, hogyha eljön halálunk
Párosan szól majd a harang, menyországba úgy jutunk!

Virágos a jegenyefa ága...

Virágos a jegenyefa ága,
A rózsámnak nincsen sehol párja;
Rám mosolyog szép kerekes arca,
Két gyöngy szeme s rózsa piros ajka.

Édes rózsám fekete szempárja
Reám ragyog – göndör haja barna;
Szerelmesen tekintgetek rája
Ím feltámadt lelkem boldogsága!

FelsőEőr, 1948. február 2-án

Vándorol a darumadár...

Vándorol a darumadár,
Nincsen többé virágos nyár;
Magam is oly árva vagyok,
Búval telten csak ballagok.

Nincsen senkim e világon,
Mert elhagyott gyöngyvirágom,
Elmúlott a virágos nyár,
Vándorútra kelek én már!

Elmegyek, hol örök a nyár,
S árva szívem bút nem talál.
Isten veled, hervadt határ,
Veled szállok, darumadár!

Felső-Eőr, 1948. február 5-én

Kimegyek a felsőőri állomásra...

Kimegyek a felsőőri állomásra,
Hazavárom a rózsámat szabadságra.
A nagy gőzös talján földről pöfög haza,
Hol felszállott, úgy hívják, hogy Postumia!

Beszalad a hosszú vonat a vágányon,
Egyet füttyent és megáll az állomáson.
Viszontlátom a rózsámat szabadságon,
Beteljesült a várva-várt boldogságom.

Postumia, 1944. január 24-én

Fehér szegfű nyílott kicsi ablakában...

Fehér szegfű nyílott kicsi ablakában,
Amikoron alkonyatkor arra jártam.
A virágos akác alatt a kis lócán
Szerelmesen turbékoltál, barna rózsám.

Lám azóta elhervadt a sok szép virág,
Mostoha lett hozzám már az egész világ.
Nincs szeretőm, mert elhagyott az a kislány,
Árva lett a szívem, lelkem, komor tanyám!

FelsőEőr, 1948. február 10-én

Elmúlóban a zordon tél...

Elmúlóban a zordon tél,
Lanyha szellő tavaszt regél.
Bús szívem is ébredezik,
Szerelemről álmodozik.

Mióta megismertelek,
Édes rózsám, úgy szeretlek.
Felvidúlt a szívem tája,
Enyém leszel nemsokára.

Bús szívünkbe virúl a nyár,
Nem lesz nálunk boldogabb pár.
Veled élem a világom,
Egyedüli boldogságom!

Felsőeőr, 1948. február 12-én

Ha vasárnap végigmegyek az utcán...

Ha vasárnap végig megyek az utcán,
Gyönyörű szép daru szőrű paripán,
Hamiskásan reám kacsint a rózsám,
Piros ajkú, rózsás arcú kisleány.

Szép termete van a magyar kislánynak,
Boldog az ki azt mondhassa magának:
Enyém leszel édes rózsám, violám,
Alig várlak piros pünkösd hajnalán!

Felső-Eőr, 1948. február 11-én

Lehulott a rezgőnyárfa levele...

Lehulott a rezgőnyárfa levele,
Őszi vihar elsodorta messzire.
Nekem is oly szomorú az életem,
Mert elhagyott szőke kislány kedvesem.

De tavasszal újra nyit a falevél,
Ború helyett megindul a lanyha szél,
Nékem is lesz szebb szeretőm, kedvesem,
Felvidúl majd oly szomorú életem.

Felsőeőr, 1948. február 12-én

Árván hagytál, édesanyám...

Árván hagytál, édesanyám,
Szeretőm is hűtlen hozzám, de azért én nem búsúlok.
A jó isten gondol majd rám,
Szeretőm is akad talán, azért mindig csak nótázok.
Búbánatom elfelejtem,
Gondjaimat temetgetem a csárdában jó bor mellett.
Ha pedig ez nem sikerül,
Hogy más szeretőm nem kerül – temetőben lelek helyet.

F.Eőr, 1948. február 12-én

Az idő már ősz felé jár...

Az idő már ősz felé jár, nem kell most a sarló.
Az asztagok betakarva, kopár lett a tarló.
Már magam is árva vagyok, szívem épp oly gyarló,
Miként eltűnt a napsugár, éltem őszre hajló.

Elhagytál, óh, szép kedvesem, nem leszel a párom,
Összetörted a szívemet, régi boldogságom.
Amiként a száraz avar hideg őszi szélben;
Úgy tengetem bús életem az örökös télben.

F.Eőr, 1948. február 12-én

Sír az erdő, lehullott a falevél...

Sír az erdő, lehullott a falevél,
Nincs szeretőm, az életem mit sem ér.
De ha rózsám velem osztod életed...
Éjjel-nappal csókolgatom képedet.

Ha majd egykor enyém leszel, barna lány,
Nem is lesz oly elhagyatott a szobám,
Boldog leszek míg élek e világon,
Az erdőn is madár dalol a fákon.

Zöld erdőben azt dalolja a madár:
Te leszel a kedves párom, barna lány.
Kis madár dal hatja át a szívemet...
Édes rózsám, de szeretlek tégedet!

FelsőEőr, 1948. február 13-án

Salgótarján nevezetes város...

Salgótarján nevezetes város,
Majd hogy én is ott lettem vón' páros;
De a sorsom nem engedte
Szerelmünket széjjel tépte.
Hej' azóta bús életem
S árva szívem káros.

Édes rózsám árva szívem párja,
Elhervadok én már nemsokára.
Szétválasztottál sors bennünket,
Elraboltad szerelmünket,
Isten veled mindörökre,
Szívem régi vágya!

Felső-Eőr, 1948. február 13-án

Zöld leveles lesz a fűzfa ága...

Zöld leveles lesz a fűzfa ága,
Elveszlek én rózsám nemsokára;
Hadd tudja meg ez az irígy világ
Hogy minket már úgyis hiába rág!

Alig várom azt a boldog órát,
Mikor nékem mosolyog szép orcád.
Egymáséi leszünk nemsokára,
Bús életünk csak a tavaszt várja.

Felsőőr, 1948. február 13.

Legjavában virágoztak az orgonák...

Legjavában virágoztak az orgonák, mikor arra jártam,
Álmélkodva gyönyörködtem a pacsirták szerelmes dalában;
Hisz magam is ifjú voltam, éppen azért gyönyörködtem benne,
Azt hittem, hogy örök tavasz illatozik elárvúlt szívemben.

De azóta őszre hajlik már az idő, orgonák sem nyílnak,
A trillázó kis pacsirták elhallgattak, többé nem dalolnak;
Ifjúságom már elröppent valamint egy gyönyörű szép álom...
Nem az ősz — de zordon tél jött... a szép tavaszt már hiába várom!

Felső-Eőr, 1948. február 14-én

Kinyílott már az akácfa virága...

Kinyílott már az akácfa virága,
Megszédülök bódító illatára.
Szívemben is kinyílott a szerelem,
Amióta láttalak, szép kedvesem.

Gyönyörűbb vagy, mint az akác virága,
Megvakított gyöngyszemeid sugára.
Nincs azóta nyugtom, nappalom s éjjelem
Lángra lobbant szívemben a szerelem!

F.Eőr, 1948. február 17.

Valamikor réges-régen szerelemről...

Valamikor réges-régen szerelemről, boldogságról susogtál.
Gyönyörű szép május estén csalfa szívvel s hűségeddel bíztattál.
Csalódtam a szerelmedben, sírig tartó hűségedben rózsaszál...
Elmúlott a szép kikelet – összetörted a szívemet – hazudtál!

Azt hazudtad réges-régen – amit nékem csalfa szívvel fogadtál,
Örök tavasz él szívünkben s benne virít majd a legszebb rózsaszál.
De elhervadt az a rózsa, – elmúlt a sok boldog óra – megcsaltál.
Valamikor késő ősszel állj meg néha egy elhagyott sírhantnál.

Felső-Eőr, 1948. február 18-án

Repül, repül a méhecske...

Repül, repül a méhecske, virágokról, virágra száll zümmögve,
Szorgalmasan munkálkodva, virágport és édes mézet keresve.
Bár én is úgy repülhetnék kedvem szerint a rózsámhoz messzire,
S mézet lopva csókos ajkán, szerelmesen ölelhetném keblemre.

Hogyha én is repülhetnék minden este a rózsámhoz kedvemre
Hoznék neki gyöngyvirágot, piros rózsát, gömbölyű szép keblére,
Mézet lopnék az ajkáról, s csókolgatnám szerelemmel édesem,
Nem is volna boldogabb pár, mint mi ketten e világon, seholsem!

Felsőőr, 1948. február 19-én

Álom, álom, de szép álmot láttam...

Álom, álom, de szép álmot láttam:
Egy ablaknál szépen furulyáztam,
Szerenádot adtam egy kis lánynak,
Akit szántam szívem szép párjának.

Szőke kislány, gyönyörű virágom,
Nyiss ablakot, mert nehezen várom.
Kinyitotta édes kicsi párom,
Megcsókoltam – s véget ért az álom!

Felsőőr, 1948. február 19-én

Megsárgult az ica-rica, kukorica levele...

Megsárgult az ica-rica, kukorica levele,
Telik már a boros hordó, megindul a hegyleve,
Elmúlt a nyár, van kies ősz, nincs szűkében a pince,
Mulatozó társaságnak megjön tőle a kedve.

Megsárgult az ica-rica, kukorica levele,
Már magam is megtekintem, mikép telik a pince?
Megízlelem a hegylevét, ha már adta az Isten!
S eltemetem gondjaimat az aranyos itcében.

FelsőEőr, 1948. március 25-én

Vadvirágos, madárdalos a határ...

Vadvirágos, madárdalos a határ,
Vajon az én kis galambom merre jár?
Kora reggel kaszálni ment a rétre,
Odavárja kis babáját früstökre.

Hét órára jön a babám utánam,
Fehér cipó s szalonna a kosárban;
Kipödröm a lányveszejtő bajuszom,
Csattan a csók, úgy jön sorra kulacsom.

FelsőEőr, 1948. március 3-án

Házam előtt virágoskert rózsával...

Házam előtt virágoskert rózsával,
Tegnap este találkoztam babámmal;
Azt susogta, azt fogadta, hogy szeret,
Nem is hagy el soha-soha engemet!

A faluban a legszebb lányt szeretem,
Mert hozzá fűz sírig tartó szerelem
S legyen bár szép a kiskertem rózsája,
Csak a babám lesz a legszebb virága!

Felsőőr, 1948. március 7-én vasárnap

Deres harmat borítja már a rétet...

Deres harmat borítja már a rétet,
Szürke felhő koszorúzza a bércet;
Elbújdosom messze földre,
Messze-messze idegenbe',
Ahol örök tavasz, nyár van,
S gyöngyvirág nyíl a határban.

Deres harmat borítja oly bús szívem,
Szürke felhő szorongatja a lelkem,
Múló öröm a szerelem,
Mert elhagyott szép kedvesem
Azért megyek más határba',
Hol gyöngyvirág s örök nyár van.

Felsőőr, 1948. március 15.

Dalos madár, kis csalogány...

Dalos madár, kis csalogány csicsereg a fákon,
Te vagy, te vagy, barna kislány, végső imádságom.
Ha benézek gyöngyszemedbe, andalít az ámor,
Boldog vagyok, ha láthatlak, te leszel a párom.

Dalos madár azt csicsergi, azt zengi az ágon;
Nem lehet, hogy boldogabb pár legyen e világon
Mint mi ketten, édes rózsám, drága gyöngyvirágom
Te vagy, te vagy, barna kislány, dalos csalogányom!

Felsőőr, 1948. március 21.

Lemenőben van már a nap...

Lemenőben van már a nap,
A szívemben csak bú fakad;
Szomorgón élem világom,
Mert elhagyott gyöngyvirágom,
Szép galambom.

Kelj fel újra jó öreg nap,
Bús szívemben bimbó fakad;
Vígan élem a világom,
Visszavárom gyöngyvirágom,
Szép galambom.

De ha nem jön nap az égre —
Borúl sötét nagy felhőbe;
Akkor másvilágra vágyom,
Hol meglelem gyöngyvirágom,
Szép galambom.

Felső-Eőr, 1948. március 28.,
húsvétvasárnap

Árva szívem...

Árva szívem – s bús lelkemnek nincs nyugta,
Amióta rám sütött szemsugarad;
Mert az égnek nincs oly fényes csillaga,
Mely reám oly tündöklően ragyogna.

De ha már rám vetetted szemsugarad,
Árva szívemnek is megjön szebb napja;
Mert énnékem csak azt zengi a nóta:
„Te vagy az én boldogságom csillaga.”

Felsőőr, 1948. február 28.

Megjött a nyár, piroslik a cseresznye...

Megjött a nyár, piroslik a cseresznye,
Mint pici szád s kerek arcod közepe;
Szedjed babám, rózsás kicsi kötődbe,
Mert elszárad a szép piros cseresznye.

A jó Isten csak azért teremtette,
Hogy mindenki élvezhesse kedvére;
Azért rózsám, szedj nékem is belőle,
Még a csók is édesebb lesz majd tőle.

Nem kívánok az Istentől egyebet
Mint kegyéből szerelmetes tégedet;
Mert rózsámnak szemérmetes szerelme
Édesebb, mint a szép piros cseresznye.

F.Eőr, 1948. március 31-én

Azt mondják, hogy hazudik a cigány muzsikája...

Azt mondják, hogy hazudik a cigány muzsikája,
Már pediglen azt mondom, hogy nincsen annak párja.
Megindít az minden szívet, ha kőből való is,
Sír, mosolyog egyetemben, lelkem tombol már is.

Gyere velem édes rózsám, a szép muzsikára,
Ahol magyar cigány zenél, mert nincs annak párja.
Felsír, zokog a kesergő, azután tomboló,
Szívet-lelket mámorító, mindent meglágyító.

Csak idegen vádolja a cigány muzsikáját
Hazugságnak, mert nem érti futam cifrázását,
Azért gyere, édes rózsám, megjárjuk a csárdást,
Mert a cigány muzsikának nem találjuk párját!

Felsőőr, 1948. április 1-jén

Gyöngyharmatos vén diófa áll az udvarodban...

Gyöngyharmatos vén diófa áll az udvarodban,
Emlékszel-e, amikor még csevegtünk alatta?
Szerelemről, boldogságról a kis nyírfalócán,
Gyönyörködtünk szép kettesben fülemile hangján.

Réges-régen lehullott már a diófa lombja,
Elnémult a fülemile nótája azóta.
Árván maradt egymagában, a kis nyírfalóca,
Amióta elköltöztél, barna, piros rózsa.

Bármily messze költöztél is, barna, piros rózsám,
Mégsem tudlak elfeledni, csak te illesz hozzám.
Boldogságban csak teveled élhetem világom,
Nem feledlek, nem is hagylak – te leszel a párom!

Felső-Eőr, 1948. április 2-án

Gyöngyvirágos zöld erdőben bolyongok...

Gyöngyvirágos zöld erdőben bolyongok,
Addig járok, míg páromra találok.
Barna kislány a galambom gyöngy szemű,
Viselete... hej', de igen nagyszerű!

Rád találtam, gyönyörű, szép galambom,
Gyöngyvirágos zöld erdőben a nyáron.
Nem is várunk, édes rózsám, sokáig,
Enyém leszel koporsóm bezártáig!

Felső-Eőr, 1948. április 18-án

Vándorútra kél a madár...

Vándorútra kél a madár, az idő már őszre jár,
Hull a levél, sárga levél, ködbe borul a határ.
Már magam is árva vagyok, mint e sárga falevél,
Elköltözött a rózsám is, bús szívemből fakad tél.

Jégvirágok nyiladoznak elhagyatott szívemben,
Zuzmarázó tél borul rám, könny ragyog a szememben.
Isten veled édes rózsám – élj boldogul – s egy napján
Gyere vissza a madárral szép májusnak tavaszán!

Felső-Eőr, 1948. november 7-én

VERSES KÖLTEMÉNYEK

Természeti változások!

Minden, ami van e földön
Istenünktől teremtetett;
S ami általunk hegyen-völgyön
Oly igen megkedveltetett!

Óh, gyönyörű szép természet,
Mi versenyezhetne véled?
Habár rád is jön enyészet,
Még sincs párod semmi néked.

Váltakozik évszakonként,
Nyár, ősz, zord tél és kikelet;
Pihen a lény éjszakánként,
Szép derültség vált felleget.

Kikeletkor indúl útnak,
Az új élet minden ága,
Fű, fa, virágok kinyílnak,
Madaraknak szól dallama.

Kizöldül a hegy-völgy-róna,
Szép napnyár után eső;
Felvidúl a berek tája
És mindenben kél új erő.

Tavasz után jön a dús nyár,
Mely megérleli a kalászt;
Tarlón, ugaron birkanyáj,
A folyó meg éltet halászt.

A zöldfűben tücsök zene,
A szép mezőn víg aratás;
Az erdő illattal tele,
Bőven vagyon Isten áldás.

Nyár után jön a kies ősz,
Mikor minden gyümölcs érik;
Mezőn a nyúl, erdőn az őz,
Ilyenkor még jóllakhatik.

Zöldségeskert, burgonyaföld
Örömteljes bőterméssel
Kínálkozik s káposztaföld
Óriás keményfejekkel.

A mezőről betakarva,
Itt a vetésnek ideje,
Hogy jövőben is aratva,
Legyen mindennek ereje.

Mindez után jön a zord tél,
Hogy a természet pihenjen;
Istenünk, mit teremtettél
Elhervasztád, hogy új keljen!

Az életre hervadás száll,
Kihalt a dicső természet;
Fagy, hó, jég van, hideg szél jár,
Hirdetvén az enyészetet.

Így változik ez a világ,
Pihenésre kel új élet;
Valóságos szép menyország
Zeng eképpen dícséretet.

A természet, óh, milyen szép,
Nem verseng vele semmi;
Csak az emberiség nem ép,
Nem is lehet róla tenni.

Összetartás nincs! Széthúzás?
Ahány ember, annyiféle!
Házsártosság, torzsalkodás
Ez az emberiség képe.

Mért nincs a szép természetben
Vonzóerő, hogy megértve
Mindent szépen, rossz helyzetben
Fognánk egymást felsegítve?

Mert bűnhődünk elődünkért,
Kik a Sátánnak felülve;
Ádám s Éva szüleinkért
Ekképpen megpecsételve!

Azért tehát szép természet
Büszke lehetsz önmagadra;
De eljön majd az enyészet
A te bűnös fiaidra!

F.Eőr, 1936. május 30.

Álomlátás

Az éjjel álmomban erdőről álmodtam,
Gyönyörű erdőben andalgva, boldogan;
Az erdőnek szélén országút hosszában,
Mellette zöldpázsit szép birodalmában.

Végtelenül végig fenyő- s lomberdőség,
Mindig magasabban húzódik a hegység;
Az úton haladva, fölöttem a kék ég,
Zöld erdőt elhagyva, előttem mezőség.

Mindjobban haladok, előttem zöld mező,
Annál messzebb látszik a gyönyörű erdő,
Előttem kispatak, mellette legelő,
Kristály tiszta vízben látszik bárányfelhő!

Amint továbbérek, szép városba lépek,
A városi utcán zsivaly, lárma, ének,
Szól a cigányzene, fiatalok, vének,
Széles jókedvükben táncra perdülének.

Remek szép tavasz volt, májusnak hónapja,
Kiváltan pünkösdnek kedves másodnapja;
Összegyűlt a város apraja és nagyja,
Királyválasztásnak zajlott le pompája.

Előtérbe jöttem én is valahára
Nemzetiszín zászlót tűztem várfokára,
Valamint a város megannyi tornyára
És a város mellett lévő hegy ormára!

Jött most a hadsereg szép felvonúlása,
Vele jött a király, meg volt koronázva.
Eleibe mentem köszöntve, fogadva,
Hogy épp városunkat méltatva ily nagyra!

Miután elvonult a fényes ünnepség,
És haza széledve a sok-sok népesség,
Éltetve a királyt, mint győztes hadvezért,
Végre megébredek s az álom véget ért!

F.Eőr, 1934. január 1-jén

Emléksorok

N.N. — N.N. Úrleánynak,
Mint szép fehér rózsaszálnak
Írom mostan soraimat,
Vegye szívvel e dalomat.

Legyen boldog s víg élete,
Minden előtt becsülete.
Nappala legyen piros rózsa,
Fehérszegfű édesálma!

Zöld reménység ablakába
Szálljon s bőség asztalára,
Arany folyam legyen élte,
Hűség s erény büszkesége!

Bármibe kezd, legyen érte
Győzelmi babér a bére,
Isten áldja szívét-lelkét
És kívánok: Jószerencsét!

Felsőeőr, 1933. április 7-én

(N.N. jelentése: Neve Nincs, bármely név beilleszthető a versbe)

Édesanyám

Édesanyám, kedves anyám,
Most szeretlek csak igazán,
Fáj a szívem, sír a lelkem,
Most is mindíg csak könnyezem.

El sem búcsúzhattam tőled,
Mert távol fiad néked.
Nem lelem a boldogságom,
Édesanyám visszavárom!

Nem találom szegény anyám,
Én Istenem, hol találnám?
Kint nyugszik a temetőben,
Mert elfáradt szép csendesen.

Pihenj csak jó édesanyám,
Küldd el a te csillagod rám,
A szerencse szép csillagát,
S vele együtt piros rózsát.

Óh, kérlek, jó édesanyám,
A szerencse derüljön rám;
Küldd el nékem azt a rózsát,
Ne érezzem a hiányát!

Nincsen senkim e világon,
Te voltál a boldogságom;
Árva vagyok, nem segítnek,
Sóhajaim érted égnek!

Édesanyám, kedves anyám,
Árván hagytál! Felsóhajtám!
„Te voltál hű Gondviselőm!
Áldjon érte a Teremtőm!”

F.Eőr, 1933. április 22-én

Karácsonyi ének

(Dr. August Hermann Niemeyer után)
/Ehre sei Gott in der Höhe... dallamára/

Pásztorok! Mennyből az angyalok serege szóla:
„Örvendjetek, mert ma született szép Messiása!”
Az Úr Jézus, Megváltónk, Isten fia
Eljött ma, oly régen várva.

Dicsőség a magas mennyekben Istennek s hála,
Mert földre szállott e mai nap az ég királya.
Az Úr kegyét elnyertük s áldó kezét
Kiterjeszté e világra!

Dicséret, dicsőség kunyhókban és palotákban,
Békesség e földön és zengjen zsoltár s hozsánna!
Jóakarat, hogy ne legyen többé rab
Szabadság jön e világra!

Próféta jött hozzánk, ki bűneinktől megváltson,
Boldogság jön vele, hogy bölcsességre oktasson.
Hála légyen mennybéli szent Atyánknak!
S hála az ő szent Fiának!

Felsőőr, 1944. december 25-én

Női árvaság

A nők vannak kelepcében,
Mert ím árván itt maradtak;
A férfiak nagyszűkében,
Valóságos ostromlottak!

Férfiak mind bevonulva,
Sok közülük el is esik;
Marad hátra özvegy, árva,
A munkásból soh'sem telik!

Hol vagy, régi, boldog világ,
Eltűntél tán' mindörökre?
Takarodj el gaz társaság
Kit nem hívtunk e tűzhelyre!

Kinek kellett e barbárság,
Az csak menjen szélnek vele;
Mert az útja rút, hamisság,
Mi poharunk könnyel tele!

Lányoknak nincs szórakozás,
Semmiféle bál vagy zene;
Tiltva minden szabadszólás,
Mert megcsap az ármány szele!

Azért, ha legényt foghatnak
Felkarolják, átölelik;
Bár szüleik zúgolódnak,
Avval egy is nem törődik!

Férfi szűkén a nő árva,
Mint földön az üres tarló;
Szíve-lelke soh'sincs zárva,
Különösen most oly gyarló!

Hogyne! Ilyen gonosz élet
Nem volt soha e világon;
Óh, Megváltó, vess már véget,
Lesz pokolból-paradicsom!

F.Eőr, 1945. január 22-én

Megemlékezésül

Szeretett leánynak, N.N. kisasszonynak,
Szándékoztam írni emlékül rózsámnak,
Szerény soraimnak útnak indítása
Legyen az Istentől fortuna hívása!
Szívének, lelkének legyen boldogsága,
Hit, remény, szeretet kerüljön útjára.
Örökös tavasznak örvendjen világa,
Rózsapiros hajnal derüljön napjára.
Legyen ily rózsának hű élete párja,
Holtáig víg élte... Isten is megáldja!

F.Eőr, 1933. április 5-én

(N.N. jelentése: Neve Nincs, bármely név beilleszthető a versbe)

Nyárban

Kora hajnalt madárka zeng,
Szép zöld fűben a kasza peng,
A kisharang imára cseng,
Lanyha szellő simítva leng.

Hűs éj után hajnal dereng,
A mező esőért eseng;
A távolban már dörög s reng
Az ég s a föld, eső jövend!

Jön a vihar szellők szárnyán,
Végig szalad hegyen-rónán;
De utána az ég alján
Felragyog a szép szivárvány!

Óh, milyen szép most a határ,
Eső után — kedvet talál,
Boldog minden, itt a szép nyár,
Szántó-vető most nem lazsál.

A természet megújhodva,
Szép gabonák letarolva;
Van sok kereszt rozs és búza,
Nem hajlik már fejünk búra.

Gazdaember sarjút kaszál,
Réten boglya sok álldogál;
Minden amit szemünk talál,
Bőségnek örvend a határ.

Mindez áldás a nyár képe,
Amerre jár a föld népe
Mindenfelé örömtelve,
Vígan zengve, örvendezve.

Szép nyár után a zöld mező,
Enyészetre készül elő,
Telve kamra, pince, mérő,
Megáldva a Gondviselő!

F.Eőr, 1933. június 15-én
Úrnapján

Tavasz

Míg a hegység mindíg havas,
Pompázik már itt a tavasz;
Sütkérezik most a kuvasz,
Felszárad a szürke tapasz.

A jó meleg napsugárban
Ibolya nyíl dombaljában.
Hirdet minden gyönyör tavaszt,
Szívünk bút most már nem fakaszt.

Megindúlva az új élet,
A természet így vált képet;
Kizöldül a rét, a mező,
Legelő és lombos erdő.

Kis madárkák csicsergése,
Gyönyörködtet s méh zörgése;
Dél felől jön lanyha szellő,
Melyet kísér meleg eső.

Eső után szép napsugár,
Felújúl tőle a határ.
Kedve támad, szelid- s vadaknak
Örvendjünk a szép tavasznak!

F.Eőr, 1937. április 1-jén

A hunok eredete és története dióhéjban

Krisztus előtt egykor az ős Ázsiában,
Hatalmas kínai császárok korában,
Született ősatyja, hősi nemzeteknek,
Nimród nevű király – szkíták fejedelme.

Nimródtól származtak daliás honfiak;
Hunor, Avar, Magyar s Kun testvér hadurak.
Ezen testvérektől eredtek nemzetek,
Egykor világverő hatalmas seregek.

Azonban ős Kína idővel meggyengűlt,
Császári hatalma is igen megrendűlt,
Észlelvén ezt hamar szomszéd szkíta népek,
Rabolva, pusztítva Kínára törének.

Tehetetlenségtől Kína elkábúlva,
Mert hiungnu népe rabolja, pusztítja.
De midőn elkészült határán a nagyfal,
Kiterjeszté reá szárnyát őrzőangyal.

Így ekkor elmaradt Kína pusztítása,
Déliránt vevének, törtek Perzsiára.
De itt a hős vezér, Cyrus perzsa király,
Nagy birodalmának védelmére kiáll.

Összetörte hadát szkíták vezérének,
Hatalmas országot teremtett népének.
Erre a hős szkíták felkerekedének,
Óriás sereggel Volgán átkelének.

A Volgán átkelve, jöttek Európába,
Rátörtek ős Róma nagy birodalmára.
De miként fergeteg gyorsan elszok múlni,
Szkíták uralma is ekként összeomlik.

Új népek jöttek most; germánok és szlávok,
Markomann-nóriak, jazígok és quadok.
De ők sem maradnak sokáig uralmon,
Jött egy erős nemzet szélvészként lóháton!

A hun volt e nemzet, Ázsiát ott hagyva,
Legelője kevés, mert sok volt már barma;
Rugila királyuk miután elhalt már,
Balambér jött trónra, Volga lett a határ.

Volgán is átkelve, száguldva nyugatnak,
Véget vet, herul, dák, alán uralomnak.
Balambér után most Bendegúz lett vezér
S beveszi Dunántúlt Pannonia nevén.

Bendegúz királynak volt fia Attila,
Nagy hún fejedelem és Isten ostora.
Leverte szomszédit iszonyú erővel
És tőn igazságot végtelen eséllyel!

Szolgáltak őnéki Volgától-Rajnáig,
Észak-, Kelet-tenger s Adria partjáig.
Megalázta Rómát-, Görögcsászárságot,
Rettegésben tartá a tespedt világot!

De Catalaunumnál a salóni mezőn,
A győzelmi babér nem tudni ki-é lőn?
Mert hős Aetius Róma nagy vezére,
Nyugat össz'-népének állott az élére.

Elment Aetius, de nem leveretve,
Ugyancsak Attila ő sem legyőzetve;
Hátrahagyva ketten száznyolcvanezeret
Mint hős halottakat – meghatva lelkeket!

Következő évben felkereste Rómát
Attila s bevette útban Aquileját.
Innen hazatérve mennyegzőjét tartá,
Midőn hős életét agyvérzés eloltá.

Négyszázötvenhármat írtak Krisztus után,
Amidőn a hun nép kesergett halálán.
Utána csakhamar széthullott országa,
Mert ím fellázadtak a népek mindsorba.

Felkelnek utána leigázott népek,
Keletigót, alán, gepidák és szkírek.
Attila fiai: Ellák, Irnák, Csaba
Hiába harcolták, elveszett a haza.

Történt az ütközet Netád folyó partján,
Összeomlott a hun a napalkonyatán;
Elesett Attila elsőszülött fia,
Ellák vezér s vele hunnok birodalma.

Ezek után Irnák és a vitéz Csaba
Összeszedte népét és elvezette haza,
Messze őshazába, Közép-Ázsiába,
Elődik földjére, a nagy Hunniába!

Hunnok után jöttek azok ivadéki,
Baján fejedelem vitéz avarjai,
De őket Nagy Károly frank király leveri,
Míg végre jött Árpád és szép országunk szerzi!

F.Eőr, 1935. január 10-én

Betűrendes útmutató | Inhaltverzeichnis:

Szerelmi dalok

A tónak vadregényes szép tája 7
Amióta gyászban járok, angyalom 39
Álom, álom, de szép álmot láttam 54
Árva szívem 59
Árván hagytál, édesanyám 46
Az idő már ősz felé jár 47
Azt mondják, hogy hazudik a cigány muzsikája 60
Barna legény, mit csinálsz? 39
Beállok már katonának 8
Beteg vagyok, fáj a szívem 10
Csurgóskútnál 40
Dalos madár, kis csalogány 57
De gyönyörű a Balaton vidéke 11
Deres harmat borítja már a rétet 57
Esik a hó, fúj a szél 12
Édes szava elcsábított 13
Egy akadály összetörve 37
Elmúlóban a zordon tél 44
Fáj a szívem, beteg vagyok 14
Fáj a szívem, jaj, de fáj 14
Fehér szegfű nyílott kicsi ablakában 44
Gyöngyharmatos vén diófa áll az udvarodban 61
Gyöngyvirágos zöld erdőben bolyongok 62
Ha vasárnap végigmegyek az utcán 45
Házam előtt virágoskert rózsával 56
Hová, hová szívem, lelkem? 15
Hej, Juliskám! 20
Jaj, de szépen harangoznak a toronyban 16
Jázmin illatos május estelen 17
Jegenyefán fülemile 18
Jegenye tetejében 19
Kikeletkor, ha megjön a gólya 19
Kimegyek a felsőőri állomásra 43
Kinyílott már az akácfa virága 52
Kis pacsirta a magasság madara 21
Legjavában virágoztak az orgonák 51
Lehullott a rezgőnyárfa levele 46
Lemenőben van már a nap 58
Megjött a nyár, piroslik a cseresznye 59
Megsárgult az ica-rica, kukorica levele 55

Menj templomba, édes rózsám 22
Muzsikálnak szombat este óta 23
Nádfedeles Pinkamenti rozzant csárda 24
Nincsen nékem édesanyám 25
Olyan nagyon boldog voltam 26
Pázsit szélen ciklámennek virága 27
Pinka partján gyalogút van hosszában 28
Pirosítja már a hajnal az eget 29
Remek holdvilágos estén 30
Repül, repül a méhecske 54
Rezgőnyárfa tetejében 31
Salgótarján nevezetes város 50
Sír az erdő, lehullott a falevél 49
Sötét felhő borítja a tájat 32
Szomorúan szól a harang 41
Tarka virág van a réten 33
Úgy vágyódom, édes lányom, utánad 33
Úgy várom a boldog órát 34
Vadvirágos, madárdalos a határ 56
Valamikor réges-régen szerelemről 53
Vallomás 38
Vándorol a darumadár 42
Vándorútra kél a madár 63
Virágos a jegenyefa ága 42
Virágzik a tulipán 35
Zord tél után kikelet jön, galambom 36
Zöld leveles lesz a fűzfa ága 50
Zúg az erdő, mozog a fák teteje 36

Verses költemények

A hunok eredete és története dióhéjban 79
Álomlátás 69
Emléksorok 71
Édesanyám 72
Karácsonyi ének 73
Megemlékezésül 75
Nyárban 76
Női árvaság 74
Tavasz 78
Természeti változások! 65

Felhasznált képek | Bildnachweise:

címlap | Deckblatt	BMKE / BUKV
4. oldal | Seite	BMKE / BUKV, Serenyi Helene
5. oldal | Seite	BMKE / BUKV, Serenyi Helene
8. oldal | Seite	#1080 kép Momentothek Oberwart, Heidi Benedek
9. oldal | Seite	#4621 kép Momentothek Oberwart, Juliana Poiger
11. oldal | Seite	#1470 kép Momentothek Oberwart, Stefan Miertl
12. oldal | Seite	BMKE / BUKV
16. oldal | Seite	BMKE / BUKV
21. oldal | Seite	#4886 kép Momentothek Oberwart, Ludwig und Herta Toth "Oberwart in alten Ansichten"
22. oldal | Seite	BMKE / BUKV
28. oldal | Seite	BMKE / BUKV
30. oldal | Seite	BMKE / BUKV
41. oldal | Seite	BMKE / BUKV
43. oldal | Seite	#4664 kép Momentothek Oberwart, Familie Szabo
45. oldal | Seite	BMKE / BUKV
48. oldal | Seite	BMKE / BUKV
51. oldal | Seite	BMKE / BUKV
53. oldal | Seite	BMKE / BUKV
55. oldal | Seite	BMKE / BUKV
58. oldal | Seite	BMKE / BUKV
63. oldal | Seite	BMKE / BUKV
66. oldal | Seite	BMKE / BUKV
68. oldal | Seite	BMKE / BUKV
70. oldal | Seite	BMKE / BUKV
77. oldal | Seite	BMKE / BUKV
hátlap | Rückseite	BMKE / BUKV

Köszönjük szépen Serenyi Helene
együttműködését, támogatását
és hogy a feldolgozás céljából
rendelkezésünkre bocsátotta
a családi legendáriumát
és a családi fotókat!

Wir danken Frau Helene Serenyi
für die Unterstützung und Mitwirkung!

IMPRESSZUM | IMPRESSUM

Kiadó | Herausgeber:

Burgenlandi Magyar Kultúregyesület
Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein
A-7400 Oberwart, Wiener Str. 47
Tel: +43 (0)3352/38489
E-Mail: office@bukv.at
www.bukv.at

Szerkesztőség és nyomdai előkészítés | Redaktion und Druckvorbereitung:

Molnár Barbara, MA
Mag.ª (FH) Prascsaics Carmen
Sulyok-Nagy Alexandra, MSc

Lektor | Lektorin:
Mag.ª Zsótér Iris

Felelős kiadó | Für den Inhalt verantwortlich:

Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein

Nyomda | Druck:

Schmidbauer GmbH
Wiener Straße 103
A-7400 Oberwart

Die Vereinszeitschrift des
Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereines
ŐRSÉG - DIE WART
wird aus den Mitteln der Volksgruppenförderung des
Bundeskanzleramtes finanziert.

BUNDESKANZLERAMT ÖSTERREICH

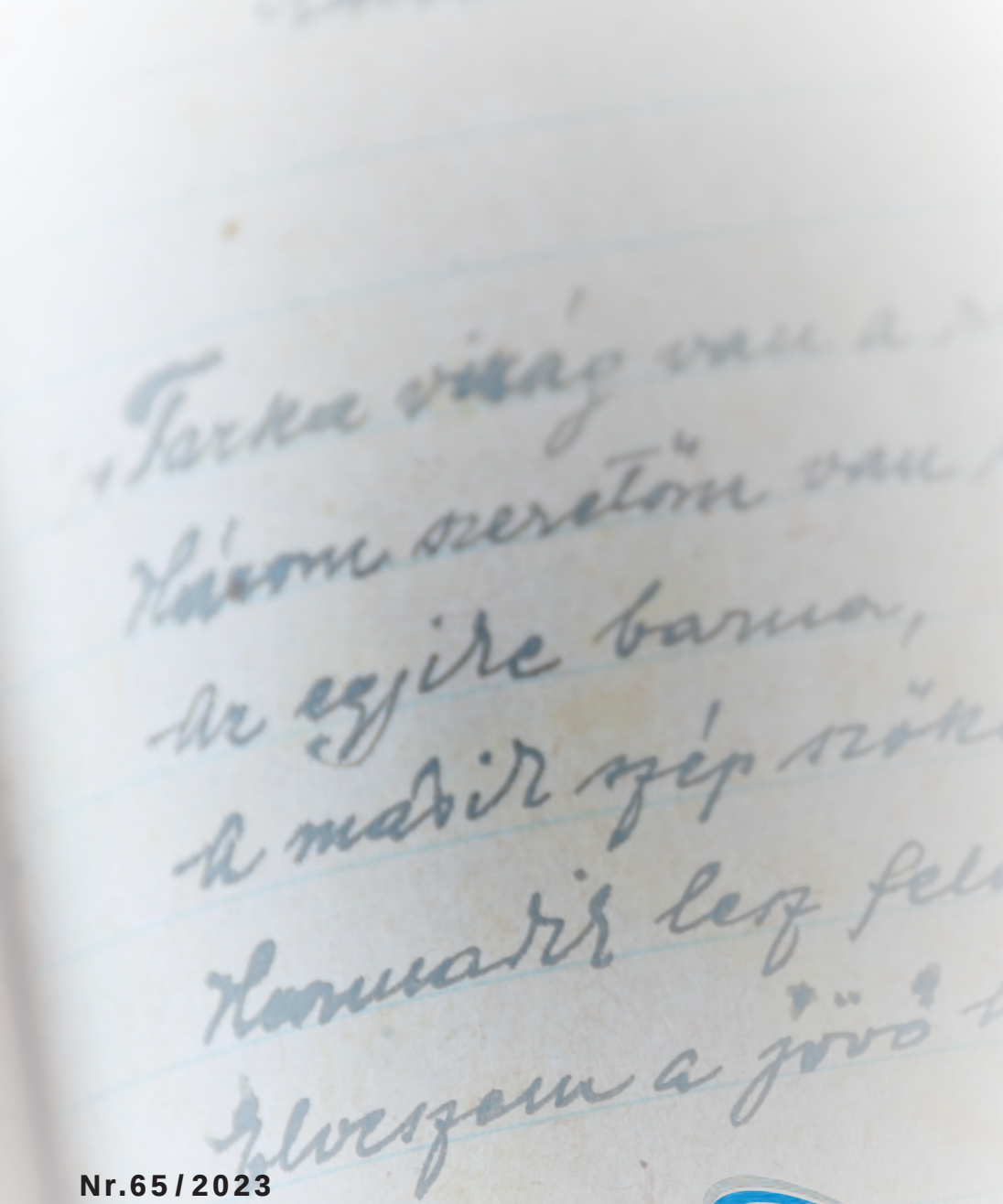

Nr.65/2023

A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület
tájékoztató lapja

Informationsblatt des
Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereins

www.**bukv**.at